

30. april 2026

Processen for håndtering af skimmelramte arkæologiske genstande

I sommeren 2024 blev der i forbindelse med sanering af Købmandsgården flyttet 1.413 kasser fra kælderen. Heraf var de 1.200 kasser genstande, hvor der fortrinsvis er tale om redskaber og afslag af flint samt dyreknogler, men også molluskskaller til analyse. Derudover var der enkelte kasser med keramik. Dertil kommer 213 kasser med jordprøver, som er kasseret.

Kasserne blev flyttet til kælderlokale under Mølleskolen i Grenaa, hvor to medarbejdere fra museet i forvejen havde arbejdsplads ifm. det igangværende forskningsprojekt *Ginnerup og enden på Nordeuropas første bondekultur*.

Der blev indledt et afrensingsprojekt af genstandene, som er en langsommelig proces, der kræver en sluse, der kan adskille rene og beskidte områder. Det forudsætter desuden sanitære faciliteter som vand til selve afrensningen og værnemidler med bl.a. åndedrætsværn iht. gældende arbejdsmiljølovgivning.

I forbindelse med afrensning af genstandene, som ved rensning bliver pakket om, sker der en systematisk gennemgang, fotografering og opdatering i den nationale database for registrering af museums-genstande, Sara. Den systematiske kortlægning af indholdet af genstandskasser skal også understøtte kravene til magasinering på Fællesmagasinet, som er digital understøttet, ligesom det er et krav for at opfylde reglerne for at være et statsanerkendt museum.

Vi kan konstatere, at der indtil videre udestår en gennemgang af 763 kasser fra kælderen i Købmandsgården, der nu er placeret i kælderen under Mølleskolen.

På loftet i Købmandsgården står i dag 2.196 kasser med arkæologiske genstande, som er registreret i den nationale database, Sara. De skal imidlertid flyttes ud, da loftet ikke er egnet til magasin, og loftet ikke kan saneres for skimmel, før genstandene er flyttet.

Skimmelforekomsten findes primært i de kasser, som rummer de arkæologiske genstande. Museet har derfor besluttet at pakke indholdet af kasserne om for derved at reducere forekomsten af skimmel væsentligt ifm. en udflytning. Dette arbejde finder foregår i maj 2026. Dette mhp. at kunne handle hurtigt, når der er fundet en økonomisk løsning til en længerevarende midlertidig løsning på opbevaring af genstandene.

Når genstandene er flyttet, vil der ske en systematisk gennemgang, hvor noget vil blive rensat, noget kan evt. udskilles til kassation, og en mindre del, som ikke kan renses vil skulle opbevares særskilt på længere sigt, da det ikke kan flyttes til Fællesmagasinet, hvis det er indeholder skimmel.

Det er på nuværende tidspunkt svært at vurdere hvor længe, der vil være et behov for midlertidig magasinering af de arkæologiske genstande. Samlingen vil gradvist blive rensat og flyttet til

Fællesmagasinet i det omfang, det er muligt iht. kravene til indflytning, og i det omfang der kan prioriteres økonomiske ressourcer til at rense og flytte genstandene.